

Immunterapi kan hjelpe

- Er det mulig å behandle dyreallergi?

- Det mest vanlige har vært å behandle selve symptomene. Til dette bruker man gjerne antihistaminer, enten i form av tabletter, inhalasjonsspray, nespray eller øyedråper. Men å forebygge dyreallergi med medisiner, anser jeg allikevel som en nødløsning.

Når det gjelder katt, er det også gjort forsøk med immunterapi, en sprøytebehandling hvor pasienten jevnlig får sprøytet inn det stoffet vedkommende er allergisk mot - i dette tilfellet katteallergener. Denne behandlingen har for manges vedkommendes vist seg å være vellykket. De fleste pasientene oppgir at de er blitt mye bedre av katteallergien, noe som reduserer deres sosiale handikap. Noen har blitt veldig mye bedre, andre litt bedre, mens et mindretall ikke har merket noen særlig forandring. Det er også gledelig at de fleste som har gjennomført immunterapi mot katt, etter hvert også har kunnet tåle andre dyrearter bedre. Behandlingen er langsiktig - den kan vare fra tre til fem år - så den krever stor grad av tålmodighet, sier dosenten som ikke vil anbefale noen å gå i immunterapi - for så å anskaffe seg katt.

Allergivaksinasjon

Denne teksten er beregnet på deg som vurderer å begynne på en allergivaksinasjonsbehandling eller deg som allerede har bestemt deg. Hensikten er å gi deg informasjon om behandlingens effekt og hva det innebærer å få allergivaksinasjon rent praktisk.

Hvordan behandler man allergiske symptomer?

Av disse behandlingsmetodene er det bare de to førstnevnte som behandler årsaken til allergien og kan gi en varig symptomlindring. De symptomdempende medisinerne lindrer bare symptomene. For optimal effekt bør alle tre behandlingsmuligheter overveies.

Det finnes tre ulike måter å behandle allergiske symptomer på:

- å unngå allergenet (allergen = det stoffet som framkaller allergien)
- allergivaksinasjon
- symptomdempende medisiner

Kan man unngå allergenene?

Det er viktig å prøve å unngå de stoffene du er allergisk mot. Dette er dessverre nærmest umulig når det gjelder pollen. Mengden pelsdyr- og middallergener kan man redusere på forskjellige måter, f.ex. rengjøring, men det er vanskelig å eliminere alle allergenene.

Kan man vaksinere bort sine allergiske plager?

Allergivaksinasjon påvirker immunforsvaret der hovedårsaken til allergien finnes. Gjennom den forandring som skjer i immunforsvaret reduseres kroppens reaksjoner mot de stoffene du er allergisk mot.

Ved å behandle med allergivaksine reduserer eller forhindrer man at symptomer oppstår i f. ex. øyne, nese og lunger. Av de personer som får allergivaksinasjon opplever 80 – 90% markant reduksjon av symptomer og behøver derfor mindre medisiner. Noen blir helt symptomfrie.

Kan man medisinere bort allergi?

Med dagens medisiner kan de fleste allergikere oppleve en god symptomlindring. Problemet er at de kun gir symptomlindring når du tar medisinen. Hvis du slutter med (eller glemmer) medisinen kommer symptomene tilbake. Medisinene påvirker ikke årsaken til symptomene.

Har allergivaksinasjon eksistert lenge?

Allergivaksinasjon har eksistert siden 1911, men ble tidligere kalt for hyposensibilisering. Interessen for behandlingen øker ettersom man vitenskapelig har kunnet bevise at behandlingen påvirker immunforsvaret, effektivt lindrer allergiske symptomer og reduserer medisinbehovet.

Vad kan man få allergivaccination mot?

- Løvtrær (Bjørk, Hassel, Or)
- Gress (f.ex. Timotei)
- Burot
- Husstøvmidd
- Pelsdyr (Katt, Hund, Hest, Ku)
- Bi- og Veps

Foreløpig er det ikke mulig å vaksinere mot matvareallergi.

Hvor mange ulike allergener kan man vaksinere mot samtidig?

Det normale er 1 –2 allergener, men man kan vaksinere med 3 –4 allergener samtidig.

Hvem kan bli behandlet med allergivaksine?

Allergivaksinasjon bør overveies som en mulig behandling for deg som

- opplever allergisymptomene som plagsomme til tross for at du tar dine ordinerte medisiner
- over lengre perioder er helt avhengig av dine symptomdempende medisiner
- har høysnue og begynner å få plager fra lungene, som hoste og tetthet i brystet
- har bivirkninger av den symptomdempende medisinen

Allergivaksinasjon kan gis til deg som har høysnue og/eller allergisk astma.

Hvis du har bi- eller vepseallergi og har hatt en alvorlig allergireaksjon skal du utredes hos allergispesialist for eventuell Allergivaksinasjon.

Hvem bør ikke behandles med allergivaksine?

Barn under fem år, personer med alvorlige immunologiske sykdommer eller kreftsykdom, eller pasienter med alvorlig astma bør ikke behandles med allergivaksinasjon.

Hvilken effekt har allergivaksine på din allergi?

Målet med allergivaksinasjon er å fjerne eller kraftig redusere dine allergiske symptomer i løpet av behandlingstiden.

Kan allergivaksinasjon helbrede din allergi?

Allergivaksinasjon er den eneste behandling som forsøker å helbrede din allergi. Du blir vanligvis betydelig bedre og kan bli helt fri fra dine allergiske plager, men det finnes ingen garantier for at symptomene forsvinner for alltid.

Kan allergivaksinasjon forebygge astma?

Vitenskapelige studier viser at ca 40% av personer med høysnue utvikler astmasymptomer. Nye erfaringer viser også at allergivaksinasjon kan forhindre eller redusere risikoen for at høysnue utvikler seg til astma.

Kan allergivaksinasjon hindre utvikling av nye allergier?

De siste erfaringene tyder på at man gjennom allergivaksinasjon kan redusere risikoen for at nye allergier oppstår.

Hvor raskt virker allergivaksinasjonen?

Det er svært individuelt, men som oftest opplever man en effekt av behandlingen allerede etter 7 – 15 uker. Ibland tar det lengre tid.

Hvor lang effekt har allergivaksinasjon?

Etter avsluttet behandling holder effekten i minst 6 år hos de fleste pasientene. For en del pasienter forsvinner allergisymptomene for alltid.

Kan man behandle kryssallergi?

Er man allergisk mot bjørk kan man ha problemer med å tåle f.ex. eple eller nøtter. Dette kalles for kryssallergi. Slike kryssreaksjoner kan i visse tilfelle mildnes ved allergivaksinasjon, men må ikke være årsaken til at man starter med behandlingen.

Er det noen risiko forbundet med allergivaksinasjon?

Ettersom det stoffet du er allergisk mot sprøytes inn i kroppen kan du få en allergisk reaksjon. Ved injeksjonsstedet oppstår det ofte en rødme og/eller hevelse som kan klø. Dette er helt normalt og ikke noe å bekymre seg for.

I enkelte tilfelle kan nesleutslag, nesetetthet eller astmabesvær oppstå i forbindelse med injeksjonen. Dette kan som regel lett behandles med allergimedisin. I sjeldne tilfelle kan en kraftig allergireaksjon opptre. Derfor skal du alltid være til observasjon på behandlingsstedet 30 minutter etter hver sprøyte. Da kan legen raskt og effektivt behandle eventuelle reaksjoner.

Hva skjer om du blir gravid eller om du ammer?

Det finnes ingen grunn til å avbryte allergivaksinasjon om du blir gravid. Man anbefaler ikke å starte opp med allergivaksinasjon under graviditet. Allergivaksinasjonen påvirker ikke morsmelken.

Praktisk om allergivaksinasjon:

Hvordan foregår allergivaksinasjonen?

Det eller de allergener som forårsaker dine allergiske plager sprøytes inn under huden. Man starter med en veldig lav dose som økes ettersom kroppens toleranse øker. Det som sprøytes inn er fremstillet av naturens egne materialer, d.v.s. ekte gresspollen, kattehår, o.s.v. I preparatene finnes

bare de deler av stoffet (proteinet) som kan framkalle allergiske symptomer, de øvrige bestand-delene er fjernet.

Hvor ofte får man sprøytene?

Behandlingen består av to ulike faser: oppdoseringsfase og vedlikeholdsfase.

Oppdoseringen pågår normalt i 7 – 15 uker. Man får da en eller flere sprøyter en gang pr. uke.

Når vedlikeholdsdosen (100.000 SQ-E) er nådd går behandlingen over i vedlikeholdsfasen. Vedlikeholdsfasen innebærer at man får vaksinasjonen en gang hver 6. – 8. uke, hvilket innebærer 6 – 8 ganger pr. år.

Hvor lenge pågår allergivaksinasjonen?

For å få en varig beskyttelse kreves det at behandlingen pågår i 3 – 5 år.

Hva skjer på behandlingsstedet?

Før du får sprøyten din stiller sykepleieren eller legen spørsmål om hvordan du har det. For å redusere risikoen for bivirkninger er det viktig at man er frisk og symptomfri før man får sprøyten. Hvis du ikke føler deg frisk bør du diskutere dette med sykepleier eller lege før du kommer til behandlingsstedet.

Etter samtalen med sykepleier/lege skal du blåse PEF. Dette er en enkel metode å måle lungefunksjonen på, og en måte å kontrollere om du skulle reagere allergisk.

Hvor får du sprøyten?

Man setter normalt sprøyten i overarmen. Vaksinen sprøytes langsomt inn under huden. Det kan sprengre litt i armen, akkurat som ved en vanlig injeksjon. Man gir aldri mer enn 1 ml.

Hva skjer etter injeksjonen?

Du skal sitte og vente 30 minutter etter injeksjonen. Du skal være oppmerksom på eventuelle allergiske symptomer. Hvis du kjenner det minste ubehag skal du umiddelbart ta kontakt med personalet.

Etter 30 minutter kontrolleres en eventuell lokalreaksjon og hvordan du har det. Du skal også blåse PEF igjen. Om alt er OK kan du gå hjem.

Samme dag som du har fått allergivaksinasjonen skal du unngå hardt fysisk arbeid, badstu og mosjon.

Hva er senreaksjoner?

Så lenge som 1 ½ døgn etter vaksineringen kan sene allergiske reaksjoner oppstå. Disse kan arte seg som lokale reaksjoner, som hevelse eller tretthet. De er ufarlige, men bør dokumenteres og meddeles legen ved neste vaksinasjon. Er du i tvil bør du ta kontakt med behandlingssted eller vakthavende lege.

Hva er årskontroller?

For å kunne se at behandlingen virkelig har effekt bør man foreta kontroller hvert år. Ved disse kontrollene går du og legen gjennom hele din allergisituasjon. Årskontrollene bør gjennomføres på samme tidspunkt hvert år for at man skal kunne sammenligne resultatene.

[Har du spørsmål eller ønsker ytterligere informasjon er du velkommen til å kontakte ALK Norge.](#)